

визначаються Господарським кодексом України (статті 59-61), а спеціальні – законами, що визначають особливості правового статусу суб'єктів господарювання зі спеціальним (виключним) видом діяльності.

Питання припинення діяльності суб'єктів господарювання, крім статей 59-61 Господарського кодексу, регулюються Цивільним кодексом (стосовно юридичних осіб – статті 104-112), а також низкою законів: «Про банки і банківську діяльність» (статті 26, 28, 87-98); «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» (статті 20-21); «Про страхування» (ст. 43); «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (статті 22-34) та іншими.

Отже, суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію, мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством. За загальним правилом, порядок створення, діяльності, реорганізації та ліквідації окремих організаційних форм суб'єктів господарювання визначається законодавством України (підприємства, об'єднання підприємств, міністерства тощо).

Література

1. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. / О.М. Вінник. – 2-ге вид., змін. та доп. – К.: Правова єдність, 2008. – 766 с.
2. Задихайло Д.В. Господарське право: підруч. / Д.В. Задихайло та ін. – Х.: Право, 2012. – 696 с.
3. Корчак Н.М. Господарське право України: навч. посіб. (у таблицях) / Н.М. Корчак. – К.: НАУ-друк, 2009. – 312 с.

УДК 65.014.1(043.2)

Філюшина А.С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Беззубов Д.О., д.ю.н., доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПРИВАТНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

На сьогоднішній день у чинному законодавстві України не визначено чіткого порядку створення та управління приватним підприємством. Тому перед особами, які бажають займатися підприємницькою діяльністю, постає проблема у виборі необхідної організаційно-правової форми підприємницької діяльності.

Під час створення приватного підприємства необхідно керуватися нормами Цивільного та Господарського кодексів України. У Цивільному кодексі України поняття «приватне підприємство» ніде не зазначається серед юридичних осіб. Дана організаційно-правова форма передбачена лише у Господарському кодексі України (далі – ГКУ).

Згідно із ст. 113 ГКУ приватним підприємством визнається підприємство, що діє на основі приватної власності одного або кількох громадян, іноземців, осіб без громадянства та його (їх) праці чи з використанням найманої праці. Приватним є також підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання – юридичної особи [2]. Тобто, засновниками приватного підприємства можуть бути: одна чи кілька фізичних осіб, або одна юридична особа. Мати змішаний склад засновників приватне підприємство не може.

У законодавстві існують певні обмеження стосовно здійснення підприємницької діяльності деякими суб'єктами. Не допускаються військовослужбовці, службові особи органів прокуратури, суду, державної безпеки, внутрішніх справ, державного нотаріату, а також працівники органів державної влади та управління, які покликані здійснювати контроль за діяльністю підприємств. Не можуть займатися підприємницькою діяльністю особи, що мають не погашену судимість за крадіжку, хабарі та інші корисливі злочини, а також недієздатні громадяни [3, с. 696]. Здійснення підприємницької діяльності забороняється органам державної влади та місцевого самоврядування. Підприємницька діяльність посадових осіб органів влади обмежується ст. 69 Конституції України [1].

Для того, щоб створити приватне підприємство, засновники розробляють установчі документи, які викладаються письмово і підписуються всіма засновниками. Згідно із ст. 32 ГКУ підприємство, якщо законом не встановлено інше, діє на основі статуту або модельного статуту [2].

У чинному законодавстві не встановлено ніяких обмежень щодо розміру статутного капіталу приватного підприємства. Статутний капітал формується за рахунок внесків засновників.

Управління підприємством здійснюється відповідно до установчих документів приватного підприємства. Власник здійснює свої права щодо управління підприємством безпосередньо або через уповноважені ним органи відповідно до статуту підприємства.

Для керівництва господарською діяльністю приватного підприємства власник (власники) або уповноважений ними орган призначає (обирає) керівника підприємства.

Для позначення даної процедури вживається поняття легітимації. Проте легітимація – це не лише державна реєстрація суб'єкта господарювання, а й отримання дозвільних документів на право

здійснення окремих видів підприємництва, тобто ліцензування та патентування.

Варто наголосити на тому, що приватне підприємство має бути зареєстроване відповідно до ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Місцезнаходженням приватного підприємства є місцезнаходження його постійно діючого виконавчого органу. Ним можуть бути практично будь-яке нежитлове приміщення, а також місце проживання одного із засновників на момент реєстрації.

Переваги ведення бізнесу шляхом створення приватного підприємства заключають в собі такі переваги: можливість самостійного визначення засновниками принципів і механізмів управління підприємством; засновники не відповідають за зобов'язаннями підприємства, а несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю підприємства, у межах вартості своїх вкладів; відсутність законодавчо встановленого обмеження, пов'язаного з формуванням статутного капіталу; здійснення господарської діяльності з використанням найманої праці чи без її використання; дозволяє власнику самостійно приймати рішення з питань діяльності підприємства та нести відповідальність за наслідки такої діяльності, що дає можливість оперативно й ефективно керувати підприємством [4, с. 115].

Роблячи висновок, варто зазначити, що наразі порядок діяльності приватного підприємства регулюється двома нормативними актами – Цивільним кодексом України та Господарським кодексом України. В результаті виникають певні труднощі під час створення та діяльності органів управління, формування статутного капіталу, порядок прийняття нових учасників тощо. Порядок діяльності приватного підприємства потрібно дуже детально прописувати у статуті підприємства, а не вживати загальні фрази.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 48. – Ст. 808.
3. Господарське право: підруч. / Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін.; за заг. ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. – Х.: Право, 2012. – 696 с.
4. Щокін Р.Г. Види господарської діяльності в Україні: сутність, нормативно-правова основа та проблемні аспекти / Р.Г. Щокін // Наше право. – 2015. – № 1. – С. 115-120.